

RIK

RAWICKI INFORMATOR KULTURALNY

CENA 1,- zł

Styczeń 1973 ROK

Szczęśliwego Nowego 1973 Roku!

PROGRAM MIESIĄCA

IMPREZY KULTURALNO-OSWIATOWE

4. I. godz. 17.00	— BALIK dzieci prac. „Gazometu”	— Sala widowiskowa
5. I. godz. 17.00	— BALIK dzieci prac. WSS „Spolem”	— Sala widowiskowa
7. I. godz. 15.00	— BALIK dzieci rzemieślników	— Sala widowiskowa
7. I. godz. 18.00	— „MUZYKORAMA”	— Klub „Piwnica”
11. I. godz. 19.00	— „BRONIMY KOPERNIKA”
— rozprawa sądowa	— Świątlica Śląskowo
12. I. godz. 11 i 13
12—14. I.	— Koncerty Państwowej Filharmonii
— Udział Sekcji Plastyków Amatorów
w „V WOJEWÓDZKIM PRZEGLĄ-
DZIE PLASTYCZNYM”	— Sala widowiskowa
— PDK PIŁA
13. I. godz. 20.00	— ZABAWA PRACOWNIKÓW RZEZNI	— Klub „Piwnica”
13. I. godz. 17.00	— SPOTKANIE CZŁONKÓW CHÓRU
IM. B. DEMBINSKIEGO Z WŁADZAMI	— Sala witrażowa
14. I. godz. 17.00	— BALIK dzieci prac. „MODENY”	— Sala widowiskowa
15. I. godz. 17.00	— Spotkanie ze zwierzętami	— Sala widowiskowa
21. I. godz. 18.00	— „MUZYKORAMA”	— Klub „Piwnica”
24. I. godz. 18.30	— XX program KINA FILMÓW AMA-
TORSKICH „UDŹWIĘKOWIENIE
FILMÓW AMATORSKICH”	— Kino „Radok”
27. I. godz. 20.00	— BAL RZEMIOŚLA	— Sala widowiskowa

KALENDARZ WAŻNIEJSZYCH ROCZNIC NA ROK 1973

22. I. 1833	— 110 rocznica wybuchu Powstania Styczniowego
3. II. 1943	— 20 rocznica powstania Związku Walki Młodych
19. II. 1473	— 500 rocznica urodzin Mikołaja Kopernika wybitnego polskiego astronoma
3. III.	— Międzynarodowy Dzień Kobiet
14. III. 1833	— 90 rocznica śmierci Karola Marksa
18. III. 1943	— 30 rocznica śmierci Hanki Sawickiej działaczki KZMP
23. III. 1903	— 70 rocznica urodzin Igera Newerlego, wybitnego polskiego pisarza
27. III.	— Międzynarodowy Dzień Teatru
29. III. 1903	— 19 rocznica śmierci Poli Gojawiczyńskiej, znakomitej pisarki polskiej
7. IV.	— Światowy Dzień Zdrowia
12. IV.	— Dzień Kosmonautyki
30. IV. 1943	— 30 rocznica powstania w ZSRR Związku Patriotów Polskich
1. V.	— Międzynarodowe Święto Pracy
5. V. 1813	— 155 rocznica ur. Karola Marksa, przywódcy I Międzynarodówki
9. V.	— Dzień Zwycięstwa nad hitleryzmem
19. V.	— DZIEŃ DZIAŁACZA KULTURY
23. V. 1883	— 90 rocznica śmierci Cypriana Kamila Norwida, wybitnego poety polskiego
24. V. 1543	— 430 rocznica śmierci Mikołaja Kopernika
26. V.	— Dzień Matki
1. VI.	— Międzynarodowy Dzień Dziecka
21—29. VI.	— Dni Morza
24. VI. 1833	— 135 rocznica urodzin Jana Matejki
22. VI.	— Dzień Kultury Fizycznej
30. VI.	— Dni Morza
22. VII.	— Święto Odrodzenia Polski
7. VIII. 1938	— 35 rocznica śmierci Konstantego Stanisławskiego wielkiego artysty, reżysera, założyciela Moskiewskiego Teatru Artystycznego
8. VIII. 1893	— 80 rocznica urodzin Marcelego Nowotki, wybitnego działacza politycznego
23. VIII.	— Święto Lotnictwa Polskiego
1. IX. 1939	— 34 rocznica najazdu Niemiec hitlerowskich na Polskę
8. IX.	— Dzień Kolejarza
12. IX.	— Dzień Energetyka

- 9. X. — Dzień Znaczka Poczтового
- 9. X. 1828 — 145 rocznica urodzin Lwa Tolstoja
- 12. X. 1943 — 30 rocznica bitwy I Dywizji im. T. Kościuszki pod Lenino —
Dzień Ludowego Wojska Polskiego
- 14. X. 1773 — 200 rocznica utworzenia Komisji Edukacji Narodowej
- 14. X. — Dzień Nauczyciela
- XI. — Miesiąc Przyjaźni Polsko-Radzieckiej
- 7. XI. — 56 rocznica Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej
- 10. XI. — Światowy Dzień Młodzieży
- 4. XII. — Dzień Górnika
- 6. XII. 1953 — 20 rocznica śmierci Konst. Ildelfonsa Gałczyńskiego, jednego
z najpopularniejszych poetów współczesnych
- 15. XII. 1948 — 25 rocznica powstania Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
- 16. XII. 1918 — 55 rocznica powstania Komunistycznej Partii Robotniczej Polski
- 17. XII. 1898 — 75 rocznica urodzin Władysława Broniewskiego wybitnego
poety rewolucyjnego
- 24. XII. 1798 — 275 rocznica urodzin Adama Mickiewicza
- 26. XII. 1898 — 75 rocznica odkrycia radu przez Marię Skłodowską-Curie
i Piotra Curie
- 27. XII. 1918 — 55 rocznica wybuchu Powstania Wielkopolskiego
- 31. XII. — 51 rocznica powstania ZSRR
- XII. — 101 lecie Polskiej Akademii Umiejętności

Ludzie Ziemi Rawickiej

ADAM OLBRACHT PRZYJMA PRZYJEMSKI

— założyciel miasta Rawicza

Pochodził z wielce zasłużonego dla Polski rodu Rawitów. Pieczętował się herbem rodowym RAWICZ, którego motywem jest dziewica, siedząca na czarnym niedźwiedziu. Z herbem tym związana jest piękna legenda, której treść sięga końca X w., gdy królem Danii i Anglii był Swenon I, ożeniony z córką Mieszka polskiego i Dąbrówki — Sygrydą Storrada. Czarny niedźwiedź zdobi herb miasta Rawicza.

Adam Olbracht Przyjma Przyjemski tytułował się: „Korony Polski pierwszy oboźny, kasztelan gnieźnieński, hrabia na Miejskiej Górze, baron z Osiecznej, dziedzic Sierakowa, Masłowa, Szymanowa, Debna i wielu innych folwarków”... Żył i działał w pierwszej połowie XVII w. za czasów króla Władysława IV. Stałym jego miejscem zamieszkania był zamek obronny w Osiecznie koło Leszna. Na Ziemi Rawickiej, w dziedzictwie Sierakowo przebywał tylko czasowo, zamieszkując w pałacu położonym na północ od dzisiejszego więzienia karnego, gdzie obecnie znajduje się osiedle bloków mieszkalnych.

Już na kilka lat przed założeniem m. Rawicza wznosił własnym kosztem klasztor Ojców Franciszkanów pod wezwaniem św. Krzyża na Goruszkach koło Miejskiej Góry (rok 1622) oraz klasztor tegoż zakonu pod wezwaniem św. Michała w Osiecznie. Przy obu tych klasztorach pobudował zabytkowe dziś kościoły klasztorne.

Najpiękniejszym jednak i największym dziełem Adama Olbrachta Przyjmy Przyjemskiego to pobudowanie na swych włościach koło Sierakowa miasta RAWICZA. Były to czasy religijnej Wojny Trzydziestoletniej, ciągnącej się od 1618 do 1648 roku. Wyznawcy nowej wiary — protestanci, byli srodzce prześladowani w sąsiadującym państwie niemieckim. Ratując swoje życie, fale uciekinierów innowierczych z pobliskiego Śląska, Czech i Moraw przekraczały granice tolerancyjnego państwa polskiego, by pod panowaniem słabego króla Władysława IV znajdować na polskiej ziemi bezpieczne schronienie, byt i pracę.

Z sąsiadującego Śląska przybywało też wielu uciekinierów do rozległych dóbr Przyjmy Przyjemskiego na Osiecznie, Sierakowie i Miejskiej Górze, gdzie znajdowali troskliwą opiekę możnego dziedzica, sprzyjającego protestantyzmowi. Rolnicy znajdowali pracę w majątkach przy uprawie ziemi. Jednak wielkie kłopoty wylaniały się z zatrudnieniem przybyłych rzemieślników, kupców i urzędników.

I wówczas to zrodziła się koncepcja pobudowania miasta dla uciekinierów.

Zasłużony dla swej ojezyny Przyjemski jako wielki oboźny koronny, jedzie do króla Władysława IV, by u niego uzyskać przywilej lokacyjny dla mającego powstać miasta Rawicza. Edykt z datą 24. 3. 1638 r. podpisany królewską ręką sporządzony został na pergaminie, a pierwsze jego trzy wiersze pisane były prawdziwym złotym atramentem. Akt ten przetrwał burzliwe wieki wojen, pożarów i rabunków naszego miasta

i dotrwał do dni dzisiejszych, pieczołowicie przechowywany w Archiwum Państwowym w Poznaniu.

W rok później, po uzyskaniu królewskiego dokumentu — Przyjma Przyjemski wydał 23 marca 1639 roku własny przywilej, będący niejako listem rodnym miasta Rawicza. w którym ostatecznie wytyczył jego granice i nadał mieszkańcom wielkie uprawnienia. Wszystkim zaś budującym dostarczał bezpłatnie materiałów budowlanych: drewna, gliny, piasku, słomy i in. Domy rosły jak grzyby po deszczu na regularnej szachownicy planu pięknego miasta. Nie zapomniał o wytyczeniu w nim placów pod budowę ratusza, kościoła, plebanii, cmentarza, wiatraków oraz „przyszłej akademii do rozkrzewiania wszelkiego rodzaju nauk. Włożył w nie całe swe serce gorące i zmysł organizatorski, zbudował trwałe pomniki pamięci.

Adam Olbracht Przyjma Przyjemski zmarł 16 sierpnia 1645 roku i wraz ze swą małżonką Anną Konstancją z Grudzieńskich spoczywa w Krypcie O. O. Franciszkanów w Osiecznie. Ale nie umarło wielkie dzieło jego życia, które przetrwało po dni dzisiejsze potomnym. Wprawdzie Rawicz przez wieki swego istnienia przechodził lata nie tylko wielkiego i wspaniałego rozkwitu ale i burzliwe czasy wojen, pożarów, grabieży i morowego powietrza, — pamiętne czasy przeszło wiekowej okupacji pruskiej i krwawe dni hitlerowskiego najazdu. Niejednokrotnie zmieniał swe pierwotne oblicze. Odbudowywał się jednak zawsze w coraz piękniejszej szacie, pozostawiając ślady, z których poznajmy historię naszego miasta, zabytku urbanistycznego, w czworoboku uroczych plant.

W XVIII-wiecznym barokowym ratuszu rawickim, w sali posiedzeń Miejskiej Rady Narodowej — wśród rzadko spotykanej kolekcji obrazów — znajduje się piękny portret olejny, przedstawiający podobiznę założyciela Rawicza — Adama Olbrachta Przyjmy Przyjemskiego, wskazującego prawą ręką na plan miasta leżący na stole. Zwrócony twarzą do widzów, zda się wsłuchiwać w treść obrad dzisiejszych ojców, miasta, siedzących przy okrągłym stole i służyć natchnieniem wytyczenia i realizowania dalszych perspektywicznych planów jego rozwoju. „Trzeba z żywymi naprzód iść, po życie sięgać nowe”...

Leon Nowak

PREZYDIUM POWIATOWEJ RADY NARODOWEJ W RAWICZU WYDZIAŁ OŚWIATY I KULTURY - POWIATOWY DOM KULTURY W RAWICZU

organizują

KONKURS

pod hasłem

„KRONIKA ILUSTRACYJNA”

Celem konkursu jest zachęcenie działaczy kultury do opracowania i kompletowania dokumentacji ukazującej różnorodność form pracy kulturalno-oświatowej.

REGULAMIN:

1. W konkursie mogą wziąć udział wszystkie placówki kulturalne pow. rawickiego — świetlice, kluby, domy kultury, ośrodki, zespoły artystyczne lub zainteresowań.
2. Każda placówka może przesłać dowolną ilość prac.
3. Przedmiotem prac mają być kroniki ilustracyjne w różnej formie — księga, oddzielne karty itp., które obok prawidłowego dokumentowania wszelkich przejawów życia kulturalnego, posiadać będą duże walory artystyczne.
4. Prace mogą być wykonane dowolną techniką.
5. Każda praca winna posiadać kartę tytułową z określeniem nazwy uczestnika, miejscowości, adresu itp. oraz osób prowadzących kronikę.
6. Kroniki winny odzwierciedlać pracę za okres od 1 stycznia 1973 r. do 15 grudnia 1973 r.
7. Prace konkursowe należy przesłać w terminie do 25 grudnia 1973 r. na adres: Powiatowy Dom Kultury w Rawiczu, ul. Targowa 1.
8. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpi do 20 stycznia 1973 r.
9. Za udział w konkursie przewiduje się cenne nagrody i dyplomy.
10. Prace konkursowe będą przedmiotem specjalnej wystawy.
11. Informacji oraz konsultacji w sprawie form i treści kronik udziela Powiatowy Dom Kultury w Rawiczu, ul. Targowa 1 — tel. 20—90.

Redagowali: Jan Kasprzak, Marian Klimaszewski, Zbigniew Łukowiak
Ludwik Murawa, Leon Nowak, Klementyna Zięciakowa.